

Finansreglement for Haugesund kommune.

Vedtatt i bystyret 8. desember 2010

1. Hjemmel og lovgrunnlag

Reglementet er vedtatt med hjemmel i Kommunelovens § 52 nr. 2 og Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning av 9. juni 2009 nr. 635.

Reglementet dekker hele kommunens finansforvaltning og er gjeldende til kommunestyret vedtar et nytt finansreglement. Reglementet skal vedtas minst én gang i hver bystyreperiode.

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser skal følges der hvor det kommer til anvendelse.

2. Formål

Reglementet skal ivareta grunnprinsippet i kommunelovens formålsbestemmelse om optimal utnyttelse av kommunens tilgjengelige ressurser med sikte på å gi et best mulig tjenestetilbud.

Kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall og sikre stor grad av forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling. Reglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko i sin finansforvaltning, og det skal baseres på kommunens egen kunnskap om finans.

Investeringer utover det som er beskrevet i "rammer for risiko" under punkt fem anses som vesentlig finansiell risiko for Haugesund kommune.

3. Risikoprofil

Kommunens finansportefølje skal forvaltes som en helhet hvor en søker å oppnå lavest mulig netto finansutgifter over tid med en akseptabel risiko. I avveining mellom økt avkastning og redusert risiko skal redusert risiko velges.

4. Nærmere om kravet til å definere tillatt risikonivå

Kommunen er utsatt for finansiell risiko knyttet til plasseringer av midler og lån av midler. Haugesund kommune har vurdert og tatt stilling til ulike typer av finansiell risiko. Den finansielle risiko som ligger i et verdipapir, vil som regel bestå av flere typer risiko samtidig. Definisjoner av ulike typer av finansiell risiko:

Kredittrisiko

Kredittrisiko representerer faren for at motparten i en kontrakt, for eksempel en låntaker eller motparten i en derivatkontrakt, ikke innfrir sine forpliktelser. Eksempelvis at motpart i en låneavtale eller en selger av en obligasjon ikke betaler tilbake hele eller deler av lånet (inkludert rentene.)

Haugesund kommune skal vurdere motpart og kredittrisiko etter gjeldende rutiner for innlån.

Likviditetsrisiko

Risiko for at eiendeler ikke kan omsettes nær markedsverdi i løpet av en avgrenset tidsperiode. Haugesund kommune har lav risiko eksponering. Jfr. rammer for finansiell risiko under punkt 5.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap eller økte kostnader som følge av endringer i markedspriser (kurssvingninger) i de verdipapirmarkedene kommunen er eksponert. Haugesund kommune har lav risiko eksponering. Jfr. rammer for finansiell risiko under punkt 5.

Renterisiko

Renterisiko representerer risikoen for at verdien på plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt). Det er også renterisiko knyttet til kommunens innlån. Endringer i markedsrenten påvirker rentekostnader, og for eksempel også innløsningsverdi på opptatte fastrentelån. Jfr. pkt 6 om Innlån.

Valutarisiko

Valutarisiko representerer risikoen for tap på plasseringer og lån pga. kurssvingninger i valutamarkedet.

Haugesund kommune skal ikke benytte finansielle instrumenter som innebærer valutarisiko.

Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)

Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle – både på kort og lang sikt. Haugesund kommune kan ikke investere i enkeltaksjer, og kun svært begrenset i aksjefond. Jer rammer for finansiell risiko under punkt 5.

Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)

Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet – både på kort og lang sikt.

5. Rammer for finansiell risiko

Følgende rammer gjelder for forvaltningen av kommunens finansielle aktiva.

Risikoklasser	Beskrivelse	Minimum	Normal posisjon	Maksimum
Risikoklasse 1	Obligasjoner / sertifikater utstedt av stat eller foretak med statsgaranti innenfor OECD, samt obligasjonsfond	20 %	20 %	100 %
Risikoklasse 2	Obligasjoner utstedt av norske statsforetak før 01.01.03, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/fylkeskommune, større banker, forsikringselskap og kredittforetak, innskudd i større banker	0 %	40 %	50 %
Risikoklasse 3	Obligasjoner/sertifikater utstedt av mellomstore og mindre norske banker og finansinstitusjoner, industriforetak eller fond med tilsvarende risiko, innskudd i mindre banker	0 %	20 %	30 %
Risikoklasse 4	Norske finansielle eiendomsinvesteringer, konvertible obligasjoner og lån.	0 %	0 %	0 %
Risikoklasse 5	Aksjefond	0 %	0 %	0 %
Risikoklasse 6	Enkeltaksjer og grunnfondsbevis.			0 % *

*Kommunen kan ikke eie enkeltaksjer som en del av sin finansforvaltning.

6. Innlån

Låneopptak skal skje i henhold til bystyrets vedtatte investeringsbudsjetter og likviditetsbehov.

Finansielle leieavtaler skal betraktes som et gjeldsforhold og renterisiko i slike avtaler skal regnes med i porteføljen.

Gjeldsporteføljen skal bestå av et mindre antall lån, men likevel slik at et enkelt lån ikke kan utgjøre mer en 30 % av den samlede gjeldsportefølje, slik at refinansieringsrisikoen blir avgrenset.

- Låneopptak kan gjøres som obligasjonslån, sertifikatlån og andre lån.
- Lån kan tas opp som åpne serier og uten avdrag før forfall.
- Nedbetaling skal skje i samsvar med vedtak etter prinsipper om minimumsavdrag
- Renteutviklingen skal overvåkes for å vurdere binding av lån.
- Rentebytteavtaler (SWAP) og framtidige renteavtaler (FRA) kan benyttes til styring av kommunens renterisiko forutsatt at:
 - De benyttes i tilknytning til et underliggende lån eller rentebærende plassering og med motsatt markedsverdi.
 - De benyttes med bank kredittratet tilsvarende Standard & Poors A, eller bedre som motpart.

- Haugesund kommune skal ha egne rutiner for henholdsvis leasing og låneopptak.

7. Plassering av ledig likviditet som disponeres innenfor årsbudsjettperioden (plassering under 1 år)

Plasseringene skal gjøres slik at likviditetsbehovet blir dekket samtidig som en forsvarlig avkastning blir oppnådd.

Likviditetsreserven skal sikre det behov for likviditet som oppstår som følge av tidsforskjellen mellom inn- og utbetalinger (midler beregnet for driftsformål).

Likviditetsreserven inkluderer trekkrettighet i konsernkontosystemet.

Kommunen skal til enhver tid ha tilgjengelig driftslikviditet (inkl trekk rettigheter) som minst er like stor som forventet likviditetsbehov i de neste 30 dager. All likviditet utover dette er overskuddslikviditet.

Innskudd kan foretas i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum NOK 2 milliarder kroner, og kommunes samlede innskudd i finansinstitusjonen skal ikke overstige 1 % av institusjonens forvaltningskapital.

a. Plassering av likviditetsreserve

Haugesund kommune sin likviditetsreserve (som definert over) skal alltid plasseres innenfor konsernkonto i banken som det er inngått bankavtale med.

b. Plassering av overskuddslikviditet

Med overskuddslikviditet menes likviditet som er atskilt fra kommunen sine midler beregnet for driftsformål. Trekkrettigheter kan ikke inngå i beregning av overskuddslikviditet. Kommunens målsetning innenfor plassering av overskuddslikviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå. Det er kommunens likviditetsbudsjett som synliggjør eventuell overskuddslikviditet for kortsiktig plassering.

8. Plassering av langsiktige aktiva (utover 1 år)

Langsiktige aktiva defineres som det kronebeløp kommunen har i ubundne fond pr 1. januar det enkelte år. Formannskapet vedtar plasseringer av aktiva utover ett år. Langsiktige aktiva plasseres i henhold til finansreglementets rammer for risiko. Jfr. tabell under punkt 5.

9. Krav til avkastning

Finansforvaltningens resultat skal vurderes opp mot 3 måneders Nibor rente. For plasseringer er målsetningen å oppnå en rente som over tid er høyere enn 3 måneders Nibor rente.

10. Fullmakter til rådmannen.

Bystyret gir rådmannen følgende fullmakter:

Forvaltning av lån

- a. Gjennomføre opptak av lån (obligasjonslån, sertifikatlån og andre lån) etter lovlig vedtak fattet i bystyret.
- b. Gjennomføre refinansiering av eksisterende lån.
- c. Avtale lånetidspunkt og lånevilkår.

Plassering av ledig likviditet

- a. Inngå avtale om kjøp og salg av verdipapirer
- b. Inngå avtaler om kjøp og salg av andeler i verdipapirfond
- c. Foreta plasseringer på særvilkår

Ekstern bistand

- a. Rådmannen kan inngå avtaler (herunder aktiv forvaltning) med eksterne forvaltere for gjennomføring av kommunen sin finansstrategi, i samsvar med finansreglement både for plassering av midler og forvaltning av lån.

11. Fullmakter til formannskapet

Formannskapet gis fullmakt til å foreta plasseringer av finansielle aktiva utover ett år.

12. Fullmakter til ordfører

Ordfører gis fullmakt til å signere låneavtaler etter lovlig vedtak i bystyret.

13. Ethiske kriterier

Haugesund kommune skal ikke foreta investeringer som utgjør en uakseptabel risiko for at Haugesund kommune medvirker til uetiske handlinger eller unnlatelser som for eksempel krenkelser av grunnleggende humanitære prinsipper, krenkelser av menneskerettighetene, korrupsjon, våpenproduksjon eller miljøødeleggelser, jfr. etiske kriterier i tråd med samfunnets normer på dette området.

14. Rapportering og kontroll

Formål med rapportering er å informere om finansforvaltningens faktiske resultater, og finansforvaltningen sin eksponering i forhold til de rammer og retningslinjer som er fastsatt. Rådmannen skal rapportere status for kommunens finansforvaltning herunder utviklingen gjennom året til bystyret (minst to ganger i året). I Haugesund rapporterer rådmannen i hver tertialrapport. I tillegg skal det rapporteres etter årets utgang.

I hver tertialrapport skal det være en oversikt over utvikling i finansporteføljen både for lån (finansielle passiva) og plasserte midler (finansielle aktiva). Herunder lånekostnad, avkastning, durasjon og sammenligning med krav til avkastning.

Ved vesentlige endringer i kommunens portefølje, eller ved brått oppståtte hendelser som kan påvirke kommunens finansielle stilling, skal formannskapet straks underrettes.

Årsmeldingen til kommunen skal inneholde en egen orientering om hvordan kommunens finansportefølje er forvaltet siste regnskapsår. Herunder skal vesentlige endringer i sammensetningen av finansporteføljen og risikoprofil presiseres særskilt.

15. Kvalitetssikring av reglementet

Bystyret skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i forskriften. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i bystyret.

16. Rutiner for finansforvaltningen

Det skal etableres administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Det skal herunder etableres rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

17. Ikrafttredelse

Finansreglementet trer i kraft fra 8. desember 2010.

Ved vesentlige endringer i rammebetingelser for finansforvaltningen skal rådmannen legge fram forslag til endringer av finansreglement.